

**NA HORÚCU
TÉMU**

328
Tristodvadsaťosmička

V decembrovom úvodníku „Čo sme na ulici dosiahli“ som konštatoval, že sa nám nepodarilo dosiahnuť aby diskriminačná novela zákona 328/2002 Z.z. nebola poslancami NR SR prijatá ako aj to, že to neznamená, že sme sa s týmto stavom diskriminácie policajtov zmierili a považujeme vec za vybavenú. Podmienkou platnosti takto schváleného zákona je aj schvaľovacia doložka prezidenta republiky. Verím, že aj naše protestné zhromaždenie a následná rýchla petícia napomohli dôslednému a nadstraníckemu posúdeniu novely zo strany pána prezidenta republiky. Výsledkom jeho posúdenia bolo rozhodnutie vrátiť predmetnú novelu ako diskriminačnú na opätovné prerokovanie NR SR.

Tento krok vytvára priestor pre posúdenie navrhovanej novely poslancami bez tlaku na jednotu klubov, ktorá bola vyžadovaná aj vo väzbe na nasledujúce schvaľovanie štátneho rozpočtu na rok 2006. Neschválenie novely nebude mať žiadny dopad na rozpočet roku 2006, takže takýto dôvod pre pánov poslancov odpadá.

Myslím si, že hlasovanie vyjadří skutočný prístup každého pána poslancu - bez ohľadu na stranícku príslušnosť - k policajtom a polícii. A vy policajti ako voliči zas budete mať priestor pre vyjadrenie svojej vďačnosti za konkrétny prístup.

Miroslav Litva

UPOZORNENIE!

Vážení čitatelia, redakčná uzávierka februárového čísla mesačníka POLÍCIA bude

27. januára 2006

preto príspevky, ktoré budú do redakcie doručené po tomto termíne bude možné uverejniť až v marcovom čísle mesačníka POLÍCIA.

Redakcia

POLÍCIA

**NOVINY
ODBOROVÉHO ZVÄZU
POLÍCIE V SR**

ROČNÍK XVI * ČÍSLO 1 * JANUÁR 2006 * CENA 3 SK

Prečítajte si:

Pohľad predsedu OZP v SR Miroslava Litvu na vývoj dialógu s vedením rezortu za uplynulý rok

strana 1

Prečo prezident republiky nepodpísal novelu zákona č. 328/2002?

strana

Ako môžete pomôcť aj sami sebe? Viete už komu poukážete 2% zo svojich daní z príjmu?

strana 2

Úspechy a perspektívy projektu na pomoc komunitám

strana

Nekrátený rozhovor s M. Litvom pre Euroreport

Po roku – čo je s dialógom?

Pred rokom OZP v SR volal po serióznom a vecnom dialógu s vedením rezortu. Počas roku sa udialo veľa... Ako je to s dialógom dnes, o tom sa rozprával redaktor mesačníka Euroreport Ladislav Skrak s predsedom OZP v SR Miroslavom Litvom. My vám prinášame neskrátenú verziu ich rozhovoru.

* Pán Litva, robíme rozhovor po roku. Myslím, že je vhodné nadviazať na meritum rozhovoru, ktorý sme finišovali začiatkom minulého roka. Tým, že sme vyčítali jednu vec, a to kvalitu dialógu. Išlo o kvalitu dialógu so súčasným vedením ministerstva vnútra. Chceme sa teda spýtať, či rôzne konflikty, ktoré medzičasom pribudli a isté vyostrenie, ale zároveň aj kryštalizácia postojov viedli, k tomu, že skutočne možno očakávať seriózny dialóg medzi odborami a súčasným vedením. To je jedna otázka. A druhá otázka, to je otázka toho, čím ste vy končili – istým zadaním, ktoré patrilo vedeniu ministerstva, aby sa vynasnažilo dosiahnuť taký stav, aby odmeňovanie policajtov bolo adekvátne vo vzťahu napríklad k odmeňovaniu vojakov. Aby sa v tejto oblasti dosiahli optimálne proporcie. Myslím si, že všetko to úsilie k tomu smerovalo, hoci za veľmi zložitých, rôznych diskusných a konfliktných parametrov. Chceme teda poprosiť o vaše reflexie a o vaše stanoviská v týchto otázkach.

Čo sa týka toho dialógu, tak by som povedal, že momentálne je obdobie, ktoré asi nie je vhodné pre hodnotenie. Skôr by som povedal to, že som optimista.

Na seriózny dialóg hľadajúci riešenia treba dvoch partnerov - Odborový zväz policajtov v SR a ministra vnútra SR Vladimíra Palka. Zdá sa však akoby za múrmi tejto budovy snaha a záujem o takýto dialóg chýbali.

Ilustračné foto: archív redakcie

Môj názor je, že vedenie, ktoré chce vytvoriť dobré podmienky pre zamestnancov, s odborami

v podstate náš dialóg dospel až do protestnej akcie, kde sme chceli upozorniť a

Dialóg medzi odborovým zväzom a

zamestnávateľom uviazol pred rokom * riešenia problémov nevidno * pomohli protestné akcie?

***treba systémové riešenia * konať treba seriózne**

musí komunikovať. A preto verím v seriózny dialóg aj so súčasným vedením rezortu, že musí začať, ak je reálny záujem to, aby zamestnanci v podmienkach vnútra boli spokojní so svojimi pracovnými podmienkami. Aby nastalo to, čo vedenie verejne prezentuje - a to je otázka stabilizácie zamestnancov v rezorte. A keby som to zúžil, tak stabilizácie zamestnancov, resp. policajtov v Polícijskom zbore. Takže to je jedna stránka veci.

Čo sa týka druhej stránky veci, zase aj určitej mediálnej výmeny názorov, bolo porovnávanie odmeňovania u vojakov a poli-

upozornili na rozdiely, ktoré tu medzi policajtmami a vojakmi sú. Nerozumiem, prečo sa tvrdí niečo iné. Zo strany vedenia sa tvrdí, že nie sú rozdiely. Otázkou je, o ktorých skupinách ľudí sa budeme baviť. Tá skupina ľudí, ktorá zaujímala nás, je na tých spodných rebríčkoch PZ. Najmä tam tie rozdiely evidentné sú a sú v neprospech policajtov. Čiže toto potrebujeme napraviť a dostať do porovnateľných medzi.

Nepovedali sme ani na svojom protestnom zhromaždení, že to chceme v priebehu týždňa, mesiaca či pol roka vyrovnáť, ale chceme, aby sa predložilo

riešenie. Chceme aby to riešenie predstavovalo určitú koncepciu, aby boli prijaté zákonné normy, ktoré takéto vyrovnanie umožnia. A sme si samozrejme vedomí, že spracovať dobrý zákon je časovo náročné, čiže už to, že by sme sa do tejto roboty seriózne pustili, by bolo dobrým príslubom pre policajtov do ďalšieho obdobia. Zatiaľ sa tak nestalo, ale verím, že pahrba chladne, a že nastúpi čas skutočne racionálneho rozhodovania.

*** Koncipujeme tento rozhovor vo chvíli, keď je známe, že pán prezident bude namietať, teda že nepodpíše novelu zákona o sociálnom zabezpečení policajtov. Chceme sa spýtať na váš názor - čo možno očakávať alebo v čom sú predpokladané námietky pána prezidenta a aký vidíte ďalší osud schvaľovacieho procesu?**

Pokiaľ som sa mal možnosť zoznámiť s dôvodmi, pretože médiami už prebehli tieto stanoviská, tak je to v dvoch oblastiach.

POKRAČOVANIE NA STRANE 3

**AKTUÁLNA
MYŠLIENKA**

Ak češ zmeniť svet – začni od seba.

Čínska ľudová múdrosť

Darujte OZP v SR 2% zo svojej dane Pomôžte sebe

Vážení čitatelia,

Je tu čas, kedy môžete rozhodnúť o tom komu pomôžete darovaním sumy 2 % zaplatenej dane z svojich príjmov zo závislej činnosti za uplynulý rok.

Podľa § 50 zákona o dani z príjmov môžete svojmu miestne príslušnému správcovi dane v prípade ak vám zamestnávateľ vykonal ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti odvádzaných za rok 2005 odovzdať vyhlásenie, v ktorom uvediete že suma do výšky 2% zaplatenej dane sa má poukázať vami určenej právnickej osobe, ktorou je aj Odborový zväz polície v SR.

Prečo práve OZP v SR?

OZP v SR použije darované finančné prostriedky na pomoc v oblasti sociálnych istôt príslušníkov PZ a zamestnancov MV SR.

Túto možnosť naozaj máte – využijete ju, ak darujete svoje 2% Odborovému zväzu polície v SR.

Odborový zväz polície v SR ako nezisková, samostatná, dobrovoľná, nezávislá organizácia zastupuje záujmy a oprávnené práva svojich členov, ale rovnako aj ostatných zamestnancov ministerstva vnútra SR.

Odborový zväz v SR je uvedený na zozname prijímateľov, ktorým sa môže podiel do výšky 2% zaplatenej dane poukázať a ktorý vydáva Notárska komora Slovenskej republiky do 15. januára každého roka, v ktorom možno prijímateľovi túto sumu poukázať.

V prípade záujmu tlačivo na poukávanie sumy do výšky 2% zo svojich daní zo závislej činnosti za rok 2005 nájdete aj na webových stránkach OZP v SR: www.ozpsr.sk

a túto sumu poukázať na číslo účtu:
8129503/1200

Ďakujeme

Odborový zväz polície v SR

Len spoločne sme silní!

**Tvoja šanca je v odboroch
Staň sa členom Odborového zväzu polície v SR,
odbory Ti pomôžu.**

OZP v SR

- je nezávislým, samostatným, dobrovoľným, slobodným a demokratickým združením základných organizácií, ktorých členmi sú príslušníci PZ a občianski pracovníci ministerstva vnútra SR
- vystupuje na ochranu tvojich práv a oprávnených záujmov v zmysle zákona o štátnej službe a zastupuje tvoje záujmy v sociálnej oblasti
- prostredníctvom svojich orgánov presadzuje tvoje záujmy a požiadavky - odborárov a zamestnancov rezortu Ministerstva vnútra SR
- vedie kolektívne vyjednávanie na zlepšenie podmienok výkonu služby, zdravotných, sociálnych a kultúrnych potrieb
- pre zabezpečenie komplexnosti realizácie programu OZP v SR uzatvára dohody s vedením MV SR
- je členom Eurocopu – medzinárodného združenia policajných odborových organizácií
- pri riešení oprávnených záujmov a potrieb svojich členov a ich ochrane vystupuje vo vzťahu k zákonodarným, štátnym a služobným orgánom ako ich rovnocenný partner a ich obhajca
- za teba sa podieľa na dodržiavaní zásad spravodlivého odmeňovania v podmienkach MV SR
- je jediným inštitútom, ktorý ti poskytne právnu ochranu
- vytvára priestor pre širokú a slobodnú výmenu názorov na všetky otázky týkajúce sa oprávnených záujmov a potrieb členov
- člen OZP požíva výhody Podporného fondu

Dôstojná životná úroveň - naše právo

**Nič nie je samozrejmé!
Bez odborov**

nie je možná kontrola nad dodržiavaním pracovno-právnych, mzdových predpisov a bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci **nie je možné uzatvoriť kolektívnu zmluvu zamestnávateľ sám rozhoduje** o mzdovom zaradení, pracovnom poriadku, skončení pracovného pomeru • o rozvrhnutí pracovného času • o pružnom pracovnom čase • o rozsahu a podmienkach práce nadčas • o pláne dovoleniek, hromadnom čerpaní dovolenky • o pracovnom poriadku

Ako sa stať členom odborov?

Stačí sa obrátiť na ZO OZ na mieste pracoviska a podať prihlášku. Ak potrebujete informácie, stačí sa obrátiť na centrálu OZP v SR.

Tvojím advokátom sú odbory

• Odbory poskytujú svojim členom

ochranu pri porušení ich práv ochranu pred šikanovaním • bezplatné zastupovanie pred súdom právne poradenstvo v pracovno-právnych vzťahoch • podporu v prípade ťažkej finančnej situácie a sociálnej tiesni • aktuálne informácie o všetkých otázkach dotýkajúcich sa postavenia a záujmov odborárov a zamestnancov • odborárske vzdelávanie

Ďalšie informácie na adrese: OZP v SR, Pribinova 2, 810 72 Bratislava alebo na intranetovej stránke pod našou hlavičkou e-mail: ozpsr@minv.sk, tel: 09610/51950, 58 fax: 09610/59096

M á b y ť p o l i c a j t s u p e r č l o v e k ?

Príspevok vo štvrtom čísle minuloročného ročníka časopisu *Policajná teória a prax* autorky Jany Viktorovej *Memento profesionálna etika!* sa venuje etike v policajnej profesii, konkrétne v práci vyšetrovateľov. "Uvádza zdôvodnenia potreby presadzovať myšlienky a zásady etiky v každodennej činnosti príslušníkov polície. Autorka v svojom príspevku neoslovuje svojimi myšlienkami len vyšetrovateľov, ale je adresovaný všetkým príslušníkom polície, ktorí prichádzajú do styku s občanmi a podieľajú sa na presadzovaní zákona a spravodlivosti. Pozornosť je venovaná aj novým pojmom v tejto oblasti, ako kultúra čestnosti a etický aspekt vyšetrovania."

Autorka kladie dôraz na to, čo všetko – aké kritériá profesionálnej a ďalšie by policajti, osobitne vyšetrovateľ mal či dokonca musí spĺňať. Je celkom pochopiteľné, že tieto nároky sú vysoké, dokonca veľmi vysoké. Autorka okrem iného tvrdí, že "vyšetrovateľ vo svojej každodennej práci by sa mal opierať o tradičné

hodnoty policajného povolania, ako je česť, statočnosť, objektivita, nadstraničnosť, rozhodnosť, tolerancia, trpezlivosť, nepodplateľnosť a schopnosť kooperácie. Mal by byť vzorom pre iných, zachovávať reputáciu polície ako celku. Kultúra a korektnosť konania by mali byť samozrejmosťou." Ako občan nemôžem nesúhlasiť. Jej tvrdenie, že vyšetrovateľ "musí sa vyznačovať predovšetkým pevným charakterom, ktorého základ tvoria sformované mravné vlastnosti v duchu základných etických princípov." je tiež úplne v poriadku. Áno, policajti musí spĺňať veľmi vysoké nároky, ktoré naň kladie spoločnosť i občania. V jeho rukách je často osud ľudí, nielen páchatelov, podozrivých, ale jeho práca i spôsob akým ju vykonáva vplyvajú určitým spôsobom aj na obeť trestných činov.

Ak autorka v článku hovorí o tom, že od policajtov sa očakáva, že budú lepší než ostatní a že toto očakávanie vytvára na nich silný tlak, musím jej dať za pravdu.

"Príslušníci polície majú v spo-

ločnosti jedinénčné postavenie, ktoré ale na nich má vysoké nároky, k plneniu ktorých sa zaviazali aj zložením prísahy. Nesú zodpovednosť tak voči ostatným policajtom ako aj voči verejnosti. Veď aj čo i len jeden prípad nekompetentnosti, korupcie či brutality vrhá tieň na celú políciu a neguje roky usilovnej práce čestných policajtov."

Otázka z nadpisu mi prišla na um pri čítaní článku. Prepadol ma pocit, že autorka píše o ideálnej situácii, ideálnom policajtovi, akosi opomenula, že aj policajti sú ľudia. Neopisuje človeka policajta, ale policajta superčloveka, hrdinu... Snaha dosahovať ideál, približovať sa mu maximálne ako sa dá, ale s právom na pochybenie, omyl – áno, to si viem predstaviť. Ani ako občan, ani ako obyčajný človek si netruháfam chcieť viac. Ale aj keby som hneď chcela a trvala na tom, aby policajti skutočne do písmena spĺňali kritériá uvádzané autorkou – predsa len, ešte niečo mi v jej úvahách chýba. Chýba mi napríklad čo i len zmienka o tom, že nielen policajti, ale aj ich nadriadení – a to od priameho

nadriadeného až po toho najhlavnejšieho by mali – alebo ak sa inšpirujem autorkou – musia spĺňať rovnaké, dokonca by mali spĺňať ešte náročnejšie kritériá. Nadriadený má byť vzorom podriadenému. Alebo je to nepodstatný detail?

Do akej miery autorka pozná prax neviem, ale v článku úplne podľa mňa zabudla aj na fakt, že ak chcem mať takých policajtov, ktorí by zodpovedali a naplnili ňou uvádzané kritériá, musím pre to aj niečo urobiť. Musím im poskytnúť primerané pracovné podmienky a musia denne vedieť a cítiť, že v spoločnosti majú spomínané "jedinénčné postavenie". Jednoducho spoločnosť musí nájsť spôsob ako ich prácu oceniť. Ich práca by im mala zabezpečovať aj primerané životné podmienky, sociálne zabezpečenie. Aby aj ich rodiny vedeli, že ich prácu si spoločnosť (a ako) cení. Skutočne som presvedčená, že dnes len veľmi, veľmi ťažko nájdeme niekoho, kto by spĺňajúco do bodky kritériá uvádzané autorkou takúto náročnú prácu robil v súčasných podmienkach a bol spokojný s tým ako

mu spoločnosť preukazuje, že si je vedomá náročnosti tejto práce, jej významu. Na jednej strane enormné nároky a na druhej ako protiváha – čo? Chceme aby policajti boli temer superľudia, tak to aspoň z článku pani Viktorovej vyplýva, čo im ale ponúkame? Ako ich motivujeme – aby sa stali policajtm, aby nimi ostali?

Na druhej strane, a nechcem sa autorky nijako dotknúť, privítala by som, keby sa objavil rovnako odborný článok venovaný problematike etiky nie radových policajtov, ale ich nadriadených. Aké kritériá by mali oni spĺňať? Téma "Memento profesionálna etika!" by totiž nemala vynechať kontext – a nadriadení či podmienky práce súčasťou kontextu podľa mňa sú. A nie nepodstatnou súčasťou. Zaujímavé by bolo vedieť, ako článok vnímajú tí, o ktorých je – teda vy, policajti. Verím, že niektorí z vás, ktorí si ho prečítajú – a za prečítanie stojí – sa s čitateľmi Polície o svoj názor podelia.

Vanda Zacková

Po roku – čo je s dialógom?

DOKONČENIE ZO STRANY 1

Prvá je príliš rýchla účinnosť tohto zákona a s tým sa dá len stotožniť. Pretože ak bolo spojené druhé a tretie čítanie vlastne na decembrovej schôdzi a účinnosť má byť od januára, je to zákon, ktorý neumožňuje policajtom, ktorí sú týmto zákonom dotknutí, sa slobodne rozhodnúť, či v PZ zostanú, alebo za týchto podmienok odídu. A forma stabilizácie tým, že neumožní policajtom sa rozhodnúť, tak to si myslím, že nie je vhodná forma v dnešnej dobe.

Čo sa týka tej druhej námietky, tou je splnenie podmienky 50 rokov veku. Je to námietka, s ktorou sme vlastne aj my pracovali. Myslím si, že pánovi prezidentovi je možné len poďakovať, pretože vytvoril priestor pre to, aby zákon bol opätovne posudzovaný v parlamente a aby bolo zohľadnené aj to, na čo sme sa snažili pri našej prvej protestnej akcii poukázať, a to je ten rozdielny prístup k policajtom a vojakom. A týmto zákonom sa vlastne ešte zvýraznil.

*** Chceme sa spýtať také notorické otázky, a to je otázka toho, či trebárs pretrváva tendencia odchádzania, alebo neformulovaných argumentov ako dôvodov pre vyradenie z policajného zboru? Lebo ide o dôležité aspekty pracovno-právnych vzťahov. Samozrejme, dajme zatiaľ bokom váš konkrétny prípad ...**

Dobre, ja by som povedal, že by ani nebolo vhodné sa tým zaoberať. Otázka jednej osoby nikdy nič z hľadiska podstaty neznamená. Ide o systém. V podstate, tak ako ste tú otázku položili, nie je možné dosť dobre rozlíšiť – ide vám o policajtov, ktorí odchádzajú na vlastnú žiadosť, alebo vám ide o tých, ktorí boli „odídenci“?

*** Ktorí sú sankcionovaní, teda ktorí museli odísť, a ktorým trebárs ani len nebolo povedané, že z akých dôvodov. Tam ide práve o to konfliktívne éčko ...**

Nedá sa povedať, že im nebolo povedané z akých dôvodov. Bolo im povedané z akých dôvodov - v prípade toho éčka. Otázne je ale skôr niečo iné. Že je to predmetom subjektívneho rozhodovania a dá sa povedať, že tu neplatí vôbec zásada jednotného metra.

To, čo odbory namietali a namietajú dlhú dobu, je otázka spracovania podmienok, aby bolo jasne definované, čo je to zvlášť hrubé porušenie služobných povinností alebo služobnej prísahy.

Dá sa povedať, že na jednej strane nie je dobré, aby sa dalo

prístupovať k ľuďom (možno povedať za rovnakých situácií) podľa určitých individuálnych ďalších kritérií. My v tom vidíme subjektivismus a vidíme v tom priestor pre klientelizmus v podmienkach rezortu.

*** Chceme sa výslovne spýtať – ide o vnútrorezortný predpis, to znamená, že sám rezort usta-novil, za akých pomerov sa bude správať, alebo je to dané zákonom?**

Éčko je v zákone ako hrubá definícia. Čo sa týka pod-

mienok, v zákone bolo ustanovené aj to, že ministerstvo vnútra vydá všeobecne záväzný predpis, kde definuje, čo je to vlastne to éčko. Ale nestalo sa tak a v novele zákona o štátnej službe po-

licajtov, ktorá bola schválená teraz na decembrovej schôdzi v parlamente, bol práve paragraf 192, ods. 5 vypustený, čím sa vytvoril ešte väčší priestor pre subjektivismus, než tu bol zákonom stanovený doteraz.

*** Teda nanovo pripomíname to, čo sme zdôrazňovali začiatkom minulého roka. Lebo na tento problém sme výslovne upozorňovali.**

Pprejdime k medzinárodným presahom. Mám na mysli trebárs pobyt pána Kiefera a fungovanie Eurocopu. Práve pobyt, prítomnosť pána Kiefera smerovala k tomu, že výslovne požadoval, dohodol serióznou komunikáciou medzi pánom ministrom a od-borármi, odbormi.

*** Možno očakávať, že takýto jav nastane, alebo očakávate predsa len nejaké licitatívne prístupy?**

Už som to povedal na začiatku, že ja som v tomto smere večný optimista a otázka komunikácie s odbormi je otázkou seriózneho prístupu k zamestnancom. Tak-že toto sú argumenty v prospech toho, že ten dialóg bude.

Na druhej strane - my sme preň urobili všetko hneď po rokovaní s pánom Kieferom a nasledujúci týždeň sme poslali písomnú požiadavku na stretnutie. Zatiaľ druhá strana nereagovala. No ale verím, že tá reakcia príde.

*** Opýtam sa na vyslovene odborársku otázku – v rámci nášho posledného rozhovoru som sa vás výslovne pýtal na otázku nutnosti, vhodnosti štrajku ako protestnej aktivity. Zdôraznili ste mi, že policajti to majú vyslovene zakázané. Avšak protestné**

aktivity nastali. Zrejme sa tak dialo na základe kolektívnej vôle odborárov. Chceme sa vás spýtať na tento aspekt veci...

To treba veľmi prísne rozlišovať. Štrajk je vlastne prerušením práce. Čo sa týka našich protestných aktivít, tak prebehli vyslovene vo voľnom čase policajtov, ktorí sú príslušníkmi odborového zväzu, respektíve policajtov. Takže sa nejedná v žiadnom prípade o štrajk. Bolo to samozrejme

mestnávateľa?

Tak, samozrejme že zamestnávateľa. Myslím si, že by to malo byť aj predmetom spoločných rokovaní, aby sa strategické rozhodnutia prijímali minimálne po predchádzajúcom prerokovaní s odborovým zväzom. To sa minimálne v tomto prípade neudialo a je dosť ťažko k tomu povedať niečo iné dnes. Povieť jednu vec a to bude ako za všetky. Pokiaľ by k tomu nárastu o 13,2% v plate policajtov,...

***... na hlavu, lebo zrejme malo by ísť o globálne zvyšovanie ...**

... tak, pokiaľ by k tomu došlo, tak by som bol osobne potešený, ja som to povedal aj v tých rozhovoroch. To, čo ma viedlo k

určitým pochybnostiam, boli práve moje poznatky z predloženého návrhu štátneho rozpočtu, pretože 14. októbra vláda predložila návrh štátneho rozpočtu do parlamentu a vychádzal som z týchto informácií a vychádzal som samozrejme aj z informácií odborných útvarov. Takže som vedel, o čom hovorím. Ale opatrenia, ktoré vedenie prijalo v období po, sa dajú z určitého hľadiska hodnotiť pozitívne.

*** Predsa sa vrátim k osobnému pocitu – mal som možnosť doslova v priamom prenose reflektovať váš rozhovor s pánom B. Ažaltovičom. Nejde o konkrétne osoby, ako skôr o celkové vyznenie. Vedenie ministerstva spravilo maximum pre to, aby sa i sté dispozičné odborov naplnili – z hľadiska odmeňovania. Ale dialo sa tak na váš osobný úkor. Jedno-ducho, na báze istého osobného ataku. Nie je to istý paradox riadiacej práce?**

Aj z tohto aspektu vyplýva, že naša protestná akcia mala aj svoje pozitíva, čiže došlo k plošnému zvýšeniu osobitného príplatku, ktoré nebolo plánované pre policajtov. To, čo sa týka tých druhých dopadov, tak je tu prislúbený nárast platov o 13,2%. Ja verím, že po rozpisaní rozpočtu budeme mať možnosť hovoriť o tom, koľko je to definitívne. A potom povieme, kde sme od tejto cifry, či nahor, či nadol, alebo presne na nej. A potom aj povieme, že či je táto cifra zvýšenia pokrytá z reálnych na to určených zdrojov, alebo nejakým iným spôsobom.

*** Koho povinnosťou je vecne informovať o platových úpravách – odborárov, alebo za-**

sobom, že ja som nadriadený, ja nesiem zodpovednosť za to, koho dám do funkcie. Ale s týmto sa po-týkam od nepamäti, že každý veľký nadriadený sa bije v prsia, keď rozhoduje a hovorí o svojej zodpovednosti. Ešte u žiadneho som tú zodpovednosť nepocítil v praxi.

*** Poprosím na záver o jednu, nazval by som to svedeckú odpoveď. Blížia sa parlamentné voľby. Je oblasť polície apolitická, v tom, nazval by som to, meritórnou slova zmysle?**

Ja si myslím, že áno, že o tomto nie je potrebné pochybovať. Čo sa týka nás ako odborového zväzu, my sme komunikovali so všetkými skupinami poslancov. Sú, samozrejme, skupiny, ktoré nás odmietajú apriori, pretože majú svoju koalíčnú dohodu a idú podľa nej a záujmy ako naše ich nezaujímali. Ale komunikovali sme aj s týmito. A samozrejme aj komunikovať naďalej budeme. Čiže my si svoju apolitickosť dodržíme. Čo sa týka rozhodovania konkrétnych osôb, koho budú voliť, tak do toho vstupovať nemôže nikto. Právo slobodne voliťasi nikto nemal odobraté, okrem tých, ktorí sú vo výkone trestu a myslím si, že byť príslušníkom policajného zboru sa nerovná byť vo výkone trestu. Vo voľbách sa policajti budú rozhodovať podľa toho, čo budú cítiť. A ak budú cítiť, že je o nich postarané, tak si myslím, že sa budú rozhodovať v prospech toho kto im pomohol. Ak budú cítiť pocit krivdy, tak budú hľadať iné riešenia.

*** Teda nanovo pripomíname povinnosť seriózne konať v riadiacej práci?!**

Áno, upozorňujem na to a bol by som rád, keby aj ten čas, ktorý do voľieb zostáva, vedenie využilo v prospech pracovníkov tohto rezortu.

*** Ak chceme dobre poradiť, rozvíjať dialóg. V každom prípade dialóg.**

Myslím, že áno, že odbory nie je možné nahradiť skupinou poradcov, a najmä ešte ak tí poradcovia sami majú nedostatok životných skúseností. A nie je možné ich nahradiť ani skupinou vysokých nadriadených, ktorí sú priamymi podriadenými, pretože tu sme sami v doterajšej minulosti vytvorili také podmienky, že tí funkcionári dnes svoj názor nepovedia, pretože ak by bol v rozpore s názorom vrchnosti, tak by asi pocítili dôsledky.

Protestné akcie priniesli pozitíva – zvýšenie osobitného príplatku policajtov nebolo pôvodne pre nich plánované * policajti majú tiež právo na vyjadrenie protestu – tak ako ostatní občania * aj zahraničie vie o našich problémoch a očakáva riešenie * konštruktívny dialóg treba obnoviť *

Čitatelia k protestným zhromaždeniam * Čie bolo fiasko a či úspech?

Sýty hladnému neverí ...

alebo „Čo sme na ulici dosiahli“

V mesačníku Polícia z decembra 2005 bol uverejnený článok, ktorého autorom bol predseda OZP v SR p. Miroslav Litva. Autor príspevku hodnotí protestné zhromaždenia príslušníkov PZ, v mesiacoch október a december 2005 ako aj to, čo tieto prejavy zmyslania zúčastnených priniesli pre nás, pre policajtov.

Týmto príspevkom, by sme aj my chceli zareagovať na danú problematiku z pohľadu akýmto vidíme my, radoví odborári.

Súhlasíme s myšlienkou autora, že kto tieto aktivity hodnotí ako fiasko, ten zabúda, že je to vlastne jeho fiasko. K tomuto súhlasu nás vedie správanie sa našich kolegov, ktorí akoby dodnes nepochopili, že Odborový zväz je kolektívna organizácia a nie skupinka nadšencov, ktorí sa budú obetovať preto, aby oni – členovia ZO OZP, ktorých členstvo začína aj končí zaplatením členského a zúčastnením sa nejakej akcie či zájazdu, získali pre seba výhody.

Myslíme si, že je na čase uviesť veci na pravú mieru. Kto to ešte nepochopil, vedenie OZP je orgán, ktorý môže protestné zhromaždenie zorganizovať, ale je vecou nás všetkých, aby sme sa aspoň svojou účasťou na takejto akcii prejavili a tak ukázali, že daný problém sa týka aj nás, že je to o nás a pre nás. Ak si niekto myslí, že sa môže donekonečna schovávať za chrbtom iného a tak pre seba aj niečo vyťažiť mylí sa. Pretože svojím strachom prejaví sa, podkopáva dôveryhodnosť takéhoto prejavu tých ostatných, ktorým nie je jedno, že za to, čo robia sa cítia nedocenení a podhodnotení.

„ Len spoločne sme silní! Tvoja šanca je v odboroch. Staň sa členom odborov, odbory Ti pomôžu. ”

Tieto výzvy sú sloganom upútavky uverejňovanej v mesačníku Polícia na členstvo v OZP. Dovoľte nám, aby sme Vám vysvetlili, že odbory tvoríme my všetci, teda členovia. Už v tomto slogane sa skrýva myšlienka kolektívu, ktorému je jasné, že problémy sa lepšie riešia spoločnými silami ako individuálne. Nechceme aby vznikol dojem, že rozdávame rozumy, ale aj história, aj keď je to možno len povest', nás učí, že práve jednota, jednotná sila, má tú moc niečo zmeniť. Dovoľte nám príklad: Svätoplukové prúty – jeden zlomí ľahko, ale skús zlomiť tri naraz!, alebo výzva z nedávnej minulosti: V jednote je sila!, či : Rozdeľuj a panuj!

Nezavárať oči opred problémami

Dúfame, že tento názor na postoj niektorých našich kolegov nie je pre nich príliš tvrdý, resp. hrubý, ale je načase pozrieť sa na svet otvorenými očami a nezavárať oči pred problémami v nádeji, že ich niekto vyrieši za nás.

V druhej časti tohto príspevku, nechceme nikoho znevažovať, či vytvárať dojem, že nevieme oceniť úspech, ale chceli by sme sa autora príspevku opýtať, koho myslel tou vybranou skupinou, či skupinami, ktorým bol osobitný príplatok zvýšený až po 2.300,- Sk? Pri neznalosti problému sa natíska pochybnosť, či úspech, teda plošné zvýšenie osobitného príplatku o 350,- Sk, nie je len nejakým kompromisom na ukľudnenie situácie a upratanie problému, ako sa hovorí, pod koberec. Ak niekto pochybuje, či spomínaných 350,- Sk je úspechom, pri novoročnom nadeľovaní darčiekov v podobe zvyšovania cien energií, domnievame sa že áno. Je to konkrétny výsledok, konkrétnej činnosti. Či nemohol byť vyšší? Možno áno a možno je to len začiatok, teda prvý ústupok nášho „partnera“ v

dialógu. Tie úvodzovky neznamenujú pochybnosť či iróniu, len nevieme ako nazvať niekoho, kto by mal byť na tej istej strane ako my, koho by mali trápiť ak aj nie tie isté problémy ako nás, ale mal by o nich aspoň vedieť, ale nie sprostredkovane, cez niekoho „kto je sýty“, ale od tých, ktorých sa bytostne dotýkajú.

Veríme, že v ďalšom vydaní mesačníka Polícia sa naše rozpaky a pochybnosti rozplynú a dočkáme sa nejakých reakcií na náš príspevok (pravda, ak bude vôbec uverejnený a v takejto podobe) a to či už kladných a súhlasných alebo záporných. Taktiež veríme, že sa naše úsilie o zmenu neskončilo a v tejto súvislosti malý postreh : Rozpočet na daný rok sa schvaľuje v roku pred ním. Prečo Kolektívna zmluva sa schvaľuje až v predmetnom roku a prečo až v jarných mesiacoch?

S pozdravom,

Výbor ZO OZP Veľký Krtíš

Autori príspevku položili v texte otázky...

Reakcia autora príspevku „Čo sme na ulici dosiahli“:

1. Kto bol myslený skupinou alebo skupinami, ktorým bol osobitný príplatok zvýšený až po 2300 Sk?

Odpoveď na položenú otázku nájdete v N MV SR č.98/2005 zo dňa 21.11.2005. Predmetné N MV SR predstavuje 9. novelu pôvodného N MV SR č. 59/2003 zo dňa... o vybratých platových náležitostiach príslušníkov PZ... čo predstavuje približne 4,5 novelizácie predpisu v priebehu roka a v konečnom dôsledku vytvára mimoriadny nárok na sledovanie postupných zmien. V tejto súvislosti došlo aj k nepresnosti z mojej strany pri nápočte zmien v strope zvýšenia príplatku k 1.1.2006, kde je správne suma zvýšenia 2 150 Sk. O túto sumu boli zvýšené osobitné príplatky policajtov v článku 6 ods. 14 písm. a N MV SR č. 59/2003 v znení noviel. Jedná sa o policajtov, ktorí vykonávajú služobné činnosti zaradené do 1. stupňa osobitného príplatku alebo do 2. stupňa osobitného príplatku na úrade boja proti korupcii P PZ alebo na úrade boja proti organizovanej kriminalite P PZ.

2. Či zvýšenie o 350 Sk nemohlo byť vyššie?

Z hľadiska posudzovania rastu životných nákladov áno, z hľadiska existujúcich zdrojov je dodnes otvorená otázka, z čoho bude zvýšenie kryté. Až po rozpise rozpočtu uvidíme aká je skutočnosť.

3. Prečo sa kolektívna zmluva schvaľuje až v predmetnom roku a prečo až v jarných mesiacoch?

Návrhy kolektívnych zmlúv sa predkladajú z našej strany v zákonom stanovenej lehote, t.j. najneskôr 60 dní pred skončením predchádzajúceho roku. Komplikovaným prístupom zo strany zamestnávateľa pri realizácii vyjednávania a nedostatkom „ústretovej“ zo strany OZP v SR dochádza k javu, že vyjednávania o KZ trvajú cca 5 až 8 mesiacov a výsledkom sú podpisy zmlúv v termínoch, ktoré autori príspevku uvádzajú.

Miroslav Litva

Váš názor

Policajti podľa Palka:

Citáty z rozhovoru Palka pre SME uverejnený dňa 29.10.2005: "Ale jasne som im dal najavo, že to, ako sa niektorí správali, je porušením etického kódexu policajta, že ide o politizáciu Policajného zboru, čo tu nebolo od roku 1989 a že to v žiadnom prípade nepripustím. Keby sa také niečo opakovalo, policajti by boli prepustení."

"... ale keď to hovorí demonštrujúci policajný odborár, tak to vyzera ako vydieranie - zaplatte nás, lebo budeme spolupracovať s mafiou. To je neprijateľné. Rešpektujem, že policajti, nemajú skúsenosť s takýmto zhromaždením, preto som v zásade tolerantný, ale keby sa to malo zopakovať, takí policajti budú prepustení."

Citát Palka z tlačovej konferencie dňa 2.11.2005 uverejnený v SME 3.11.2005: "...minister nikdy nemal v úmysle stíhať policajtov pre účasť na demonštráciách a ani to v budúcnosti nezamýšľa". Predpokladám, že ani v jednom prípade nebol Palko "do tankoch", ale keďže si výroky v pod-

state odporujú, pri jednom z nich "kecal" a či ho to mrzí, neviem. Ako policajný vyšetrovateľ som pri analýzach prípadov takéto fakty charakterizoval jednoznačne - klamstvo. Asi etický kódex musí dodržiavať len policajti, nie vydavateľ. Je najvyšší čas prijať etický kódex ústavného činiteľa. Palko si asi nevie zrátať, že verejne vyslovené podstatné fakty si zapamätáme. Koho a akým spô-

sobom chce Palko v polícii vychovávať, keď v priebehu pár dní zaprie aj vlastný nos medzi očami? Bol by som radšej, keby za takéhoto stavu policajti ostali "nevychovaní". Farizejstvo je aj to, že po stretnutí s H. Kieferom Palko uznal "že vedenie odborového zväzu polície má pôsobiť v dôstojných podmienkach", pritom zamíchal, že žiadosť o zaradenie M. Litvu do činných záloh predloženú po prvom zhromaždení už zamietol. Prakticky nie je dňa, aby Palko

nejakou svojou brilantnou "myšlienkou" neprekvapil verejnosť. Stále viac odhaľuje svoju podstatu, ktorá vo mne vyvoláva obraz nenávisť, zloby, podceňovania a necitlivosti voči iným a súčasne vlastnej výnimočnosti. Ak mu chýbajú argumenty a vecne sa nemá čoho chytiť, tak vytiahne strašiaka "komunistických štruktúr". Dobrým príkladom je Palkovo tvrdenie, že

zakuklení pučisti, intrigáni a alibisti

policajné odbory sú v podstate tajnou komunistickou bunkou, čakajúcou na svoj čas, aby opäť zvrátili politický vývoj na Slovensku. Palkovou rétorikou - intrigáni, pučisti. Na toto treba mať dobrý žalúdok. Pri predstave, že 9 tisíc členov policajných odborov, čo je značné percento z celkom vyše 20 tisíc policajtov, vytvára tajnú komunistickú štruktúru, ktorá má mocensky zmeniť štátny režim, začínam mať vážne obavy o náš štát. Nie preto, že by som veril týmto hlú-

postiam, ale preto, že to povedal minister vnútra. Opäť musím konštatovať, že týmto vyhlásením vyslovil verejnú nedôveru skoro polovici policajtov na Slovensku. Ako vyšetrovateľ som vyšetroval aj prípady s páchatelmi trpiacimi perzekučným syndrómom. Palko ním netrpí, ale iba racionálne a matematicky komunizmom, alibizmom a intrigánstvom straší ob-

čanov. Na mieste je otázka, či vôbec v polícii existujú policajti podľa Palkových predstáv, keďže členovia policajných odborov sú zakuklení komunisti a policajní funkcionári sú alibisti. Policajti vyslovili veľkú nespokojnosť a verejnú kritiku aj neprimeranému finančnému ohodnoteniu a odmeňovaniu osobného poradcú ministra Borisa Ažaltoviča. Až desaťnásobne vyššie odmeny "najbližším vyvoleným", bezočivo oberajú ostatných občianskych pracovníkov polície a ministerstva

o tento druh finančnej motivácie. Za rok 2004 sa "našli" peniaze na odmeny občianskym pracovníkom až ku koncu roka a to i po mojej tvrdej kritike priamo u Palka. Prítom sa tento fond vytvára percentuálnym odvodom z platu každého občianskeho pracovníka. Ako sa u nás manipuluje s verejnou mienkou nám ukázal rozhovor na TA3 s H. Kieferom. Všetky médiá opakovali Palkovu pesničku o jednom transparente, ktorý upozorňoval na hrozbu korupcie policajtov mafiou, ak nebudú dobre finančne ohodnotení. Až tento odborársky predák nám i redaktorom musel povedať jednoduchú pravdu, že je to varovanie našej vláde a konkrétne Palkovi a nie podsúvanie amorálneho správania sa policajtov. Nesprávnu interpretáciu priznal aj samotný Palko. Povedané športovou terminológiou: donekonečna nemožno meniť hráčov, je načase vymeniť trénera.

JUDr. Jozef ŠÁTEK

Prezident zákon nepodpísal * Poslanci branno-bezpečnostného výboru NR SR ho znova prerokovali * Výsluhový dôchodok dôvodom nezhôd

Definitívne rozhodnutie ešte nepadlo

Prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič nepodpísal novelu zákona č. 328/2002 Z. z. v znení prijatom poslancami Národnej rady SR. Dňa 17. januára sa zákonom opäť zaoberali poslanci branno-bezpečnostného výboru NR SR, ale aké bude skutočne definitívne znenie zákona doteraz nie je isté. Zatiaľ sa hovorilo iba o odložení jeho účinnosti. Aké výhrady mal voči tomuto zákonu prezident je jasné z dôvodovej správy, ktorú nám poskytla jeho kancelária.

Dôvody vrátenia zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov

1. Súčasťou sociálneho zabezpečenia príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, colníkov (ďalej len „policajti“) a príslušníkov ozbrojených síl, ktorí vykonávajú profesionálnu službu v ozbrojených silách (ďalej len „profesionálny vojak“) je výsluhové zabezpečenie (§ 1 písm. c) zákona č. 328/2002 Z. z.). Jednou z dávok výsluhového zabezpečenia je výsluhový dôchodok (§ 30 písm. d) zákona č. 328/2002 Z. z.).

Podľa čl. I 36. bodu § 38 ods. 1 schváleného zákona policajt, ktorému sa skončil služobný pomer, má nárok na výsluhový dôchodok, ak jeho služobný pomer trval najmenej 15 rokov. Nárok na výplatu výsluhového dôchodku mu vzniká dovŕšením veku 50 rokov. Nárok na výsluhový dôchodok podľa čl. I 36. bodu § 38 ods. 2 schváleného zákona má aj policajt, ktorému sa skončil služobný pomer, ak poberal invalidný výsluhový dôchodok a doba trvania služobného pomeru s dobou poberania invalidného výsluhového dôchodku dosahuje najmenej 15 rokov. Nárok na výplatu výsluhového dôchodku mu aj v tomto prípade vzniká dovŕšením veku 50 rokov.

Z citovaných ustanovení schváleného zákona vyplýva, že policajtovi, ktorému vznikol nárok na výsluhový dôchodok, vznikne nárok na jeho výplatu, teda výsluhový dôchodok sa mu začne vyplácať až dovŕšením veku 50 rokov. Z tohto vyplýva, že podmienkou vzniku nároku na výplatu výsluhového dôchodku je dovŕšenie veku 50 rokov. Tým dochádza k časovému „oddeleniu“ vzniku nároku na výplatu výsluhového dôchodku od vzniku nároku na výsluhový dôchodok. Sprisňujú sa tak podmienky na výplatu výsluhového dôchodku.

Podľa platného a účinného zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov dovŕšenie veku 50 rokov nie je podmienkou vzniku nároku na výplatu výsluhového dôchodku.

V tejto súvislosti treba tiež uviesť, že schválený zákon neupravuje v nadväznosti na ustanovenie podmienky dovŕšenia veku 50 rokov pre vznik nároku na výplatu výsluhového dôchodku, spôsob výplaty výsluhového dôchodku v prípade úmrtia policajta mladšieho ako 50 rokov (teda pred vznikom nároku na výplatu výsluhového dôchodku) po vzniku nároku na výsluhový dôchodok. Podľa § 106 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z. z. nárok na výsluhový dôchodok zaniká posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom poberateľ zomrel.

Z uvedeného vyplýva, že policajtovi mladšiemu ako 50 rokov, ktorému vznikol nárok na výsluhový dôchodok, v prípade jeho úmrtia, nikdy táto dávka výsluhového zabezpečenia nebude vyplatená, hoci mu na túto dávku vznikol nárok.

Pre vznik nároku na výplatu výsluhového dôchodku profesionálnemu vojakovi schválený zákon dovŕšenie veku 50 rokov neustanovuje.

Vzhľadom na uvedené s úpravou nároku na výplatu výsluhového

dôchodku podľa schváleného zákona nemôžem súhlasiť.

Treba tiež pripomenúť, že podľa Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky „vláda bude dbať na zachovanie sociálnych a právnych istôt policajtov garantovaných príslušnými zákonmi s cieľom skvalitnenia a stabilizácie Policajného zboru“.

2. Podľa čl. 6 ods. 8 prvej vety a tretej vety Legislatívnych pravidiel tvorby zákonov (schválené uznesením Národnej rady Slovenskej republiky z 18. decembra 1996 č. 519) treba pri ustanovení účinnosti zákona rátať aj s legisvakanciou tak, aby sa so zákonom ešte pred nadobudnutím jeho účinnosti mohli oboznámiť všetci, ktorým je určený. Súčasne treba rátať s lehotou na vyhlásenie zákona. V tejto súvislosti pripomínam platnosť nevyvratiteľnej domnienky o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane zákonov podľa § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Predmetom úpravy schváleného zákona sú aj právne vzťahy, prostredníctvom ktorých sa zabezpečuje Ústavou Slovenskej republiky garantované sociálne právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa (čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Preto pri tejto zákonnej úprave podľa môjho názoru musí byť zabezpečená dostatočná legisvakancia. Podľa môjho názoru ide o napĺňanie princípu právnej istoty ako imanentného znaku právneho štátu (čl. I ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Opýtali sme sa na názor na spomínanú novelu zákona 328/2002 Z.z. aj poslancov Národnej rady Slovenskej republiky:

Kaliňák Robert (Smer), predseda branno-bezpečnostného výboru NR SR: „S právnymi argumentmi pána prezidenta úplne súhlasím. Sám túto novelu od jej vzniku považujem za zbytočnú a nelogickú, vytvorenú niekým kto problematike polície nerozumie. Okrem toho považujem delenie policajtov na „dobrých“ a „zlých“, podľa toho kto má nárok a kto ho ešte nemá za chybu.

Naši poslanci túto novelu v parlamente určite nepodporia a som presvedčený, že ani nikto, kto rozumne uvažuje to neurobí.

Polka Ladislav (nezávislý): Zákon považujem od prvopočiatku za nevydarený, neodborný, hrubo zasahujúci do sociálnych istôt policajtov. Nepodporil som ho pred tým v NR SR a nebudem hlasovať za prijatie takéhoto zákona ani teraz.

Prečítajte si

Psychológia pre políciu a justíciu

J. ČECH - E. BORZOVÁ - K. ČI-NOVSKÝ - P. ČUŘÍK - S. DĚ-MUTHOVÁ - G. DIANIŠKA - V. HARRING - J. HAŠEK - J. HUBINSKÁ - T. KOVÁČ - J. MAREK - A. MARKUŠ - Z. PORUBČANOVÁ - G. RUČKOVÁ - T. TAROČKOVÁ.
Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda, Trnava, 604 s.

Psychológia pre políciu a justíciu je učebnica pre pracovníkov štátnej polície, železničnej polície, mestských

polícií, bezpečnostných služieb, psychologov, sudcov, pracovníkov justície, právnikov, študentov psychológie, práva a bezpečnostných služieb, ďalších odborníkov, ktorí spolupracujú s políciou a justíciou tiež pre záujemcov o hlbšie poznanie psychologického kontextu riešenia kriminality

V prvej časti sú vymedzené predmet, štruktúra, medzníky rozvoja, aktuálne riešené témy, systém, princípy vedeck-

ého postupu, metódy policajnej psychológie a problematika policajného psychológa. Druhá časť zachytáva príspevky všeobecnej, vývinovej, sociálnej, klinickej, forenznej, poradenskej psychológie a psychológie osobnosti v ich aplikácii na riešenie kriminality. V tretej časti sú prezentované poznatky o psychologických hľadiskách činnosti vybraných policajných služieb a tiež vyjednávania využiteľné v práci polície a justície. Štvrtá

časť prináša psychologické spracovanie výberu trestných činov násilnej povahy s mimoriadne závažnými následkami, s ktorými sa pracovníci polície a justície stretávajú – vražda, útok na verejného činiteľa, týranie zverenej osoby, incest - súlož medzi príbuznými, pedofília - pohlavné zneužívanie detí a znásilnenie. V práci sa vychádza z množstva citovaných zahraničných materiálov o aktuálnom rozvoji policajnej psychológie, z aktuálneho pozna-

nia systému psychologických vied, práva, kriminalistiky a bezpečnostnej vedy a z výskumov uskutočnených autorami. V učebnici je množstvo príkladov na využitie poznatkov psychológie, súhrny, slovníky za jednotlivými kapitolami, menný a vecný register a rozsiahly zoznam použitej literatúry pre záujemcov o hlbšie štúdium.

prof. PhDr. Ján Čech, CSc. v.r.

Projekt policajných špecialistov pre prácu s komunitami v Prešovskom kraji bude pokračovať ďalej

Pomôcť komunitám riešiť problémy

Od 1. januára 2005 vstúpil do praktickej realizácie „Pilotný projekt policajných špecialistov pre prácu s komunitami“ (ďalej len pilotný projekt resp. policajní špecialisti) schválený ministrom vnútra SR na porade vedenia MV SR konanej dňa 5. augusta 2004. Realizujú ho dva kraje Prešovský a Košický. Krajské riaditeľstvo PZ v Prešove tento pilotný projekt realizuje na 8 obvodných oddeleniach PZ. V policajnom okrese Poprad sú to: OO PZ Kežmarok (osada Rakúsy), OO PZ Hranovnica (osada Hranovnica), OO PZ Levoča (Osada Levoča), OO PZ Podolínec (osada Lomnička), OO PZ Stará Ľubovňa (osada Podsadok). V rámci policajného okresu Prešov: OO PZ Jarovnice (osada Jarovnice), OO PZ Chminianska N. Ves (osada Chminianske Jakubovany), a OO PZ Sabinov (osada Ostrovany).

Spomínaný pilotný projekt sa snaží o praktické vytvorenie inštitútu policajného špecialistu pre prácu s komunitami. Polícii ide v prvom rade o projekt akceptovateľný pre rómsku komunitu, ktorý by sa v pôsobnosti Policajného zboru podieľal na riešení problémov Rómov.

Program, ktorý naše krajské riaditeľstvo začalo v januári uplynulého roku mal doplniť už rozbehnuté programy iných rezortov, akým je napríklad Program terénnej sociálnej práce. Zavedením projektu do praxe chceme dosiahnuť zmenu situácie v rómskych osadách tak, aby všetci ich obyvatelia mali rovnaký prístup ku výhodám a aktivitám bežne ponúkaným v obciach.

Pre rozširovanie vedomostí sa títo špecialisti, pred tým než začali svoju činnosť v teréne, zúčastňovali rôznych seminárov a porád s holandskými expertmi v rámci projektu Matra II., s veľvyslancom USA na Slovensku, s mimovládnu organizáciou Centrum pre podporu miestneho aktivizmu aj s mimovládnu organizáciou Občan a demokracia.

Projekt bol pozitívne prezentovaný aj na stránkach novín Romano Nevo Ľil.

Hlavnou náplňou práce policajtov špecialistov v rámci zverenej teritoriálnej pôsobnosti je dohľad nad dodržiavaním verejného poriadku a riešenie drobných sporov v rómskej komunite, ktoré dosiahli intenzitu priestupku. Počas pôsobenia v komunite, na pravidelných stretnutiach s členmi komunity a všetkými zainteresovanými terénnymi sociálnymi pracovníkmi územnej samosprávy, štátnej správy a pracovníkmi mimovládnych organizácií analyzujú situáciu a problémy vedúce k pro-

tiprávnemu konaniu príslušníkov komunity a hľadajú optimálne formy riešenia identifikovaných problémov /drogová prevencia, záškolsťvo/.

Od zavedenia projektu do praxe policajti špecialisti pôsobia na zvyšovanie právneho vedomia členov rómskej komunity, poskytujú drobné poradenské služby a v neposlednom rade garantujú dodržiavanie základných ľudských práv Rómov zo strany polície.

Táto činnosť je podmienená aj vybudovaním dôvery Rómov voči týmto policajtom. Do budúceho obdobia je pripravovaná aj intenzívnejšia spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi MsÚ so zameraním na rómskych dôchodcov, mládež a sociálno-patologické javy v rómskej komunite.

Súčasnosť

V súčasnej dobe majú policajní špecialisti nadviazané kontakty s členmi pridelenej komunity, najmä s osobami s prirodzenou autoritou u obyvateľov komunity a tieto počas služieb v pridelenej osade prehľbujú a skvalitňujú. Na kvalitatívne vysokej úrovni sú kontakty so starostami obcí, terénnymi sociálnymi pracovníkmi, pracovníkmi komunitných centier a inými osobami, ktoré sa podieľajú na riešení problémov rómskej menšiny. Môžeme spokojne skonštatovať, že policajti za ten necelý rok dôkladne spoznali bezpečnostnú situáciu v rómskych osadách, zloženie členov komunity a ich sociálnu situáciu a na prípadné zmeny pružne reagujú.

Policajní špecialisti v rámci projektu monitorujú problematiku ohrozenia detí a mládeže v školách, školských zariadeniach a róm-

ských osadách. Ich permanentným pôsobením v osadách a komunitách došlo k výraznému poklesu prípadov tzv. záškolsťva. Policajti sa zúčastnili zahájenia školského roka 2005/2006 v školách, ktoré navštevujú žiaci rómskej národnosti a pri tejto príležitosti ich informovali o možnosti obrátiť sa so svojimi problémami na Policajný zbor. Ich činnosť je zameraná aj na dohľad nad verejným poriadkom a cestnou premávkou v dobe začatia a ukončenia vyučovania na školách. Aktívne sa zapájajú do činnosti komisií pre prevenciu kriminality, ktoré boli zriadené pri obvodných úradoch a krajskom úrade. Na stretnutiach so starostami obcí a poslancami obecných zastupiteľstiev zaoberajú aj problematikou čistoty v osadách, nelegálnych stavieb, prihlasovania psov a nelegálneho zberu lesných plodov. Realizáciou rôznych preventívnych aktivít predchádzajú trestnej činnosti, z ktorej do popredia vystupujú krádeže (najmä poľnohospodárskych plodín a drevnej hmoty). Zlepšovanie životnej úrovne rómskych obyvateľov má dopad na pokles páchania trestnej činnosti a priestupkov a činnosť policajných špecialistov v tejto oblasti už priniesla konkrétne výsledky. Napr. v obci Rakúsy, došlo k poklesu nápadu trestných činov a priestupkov.

Počas služobnej činnosti v konkrétnej komunite policajti získavajú informácie o zmenách v zložení jej obyvateľov, o členoch komunity,

ktorí páchajú trestnú činnosť a o ich prípadnej špecializácii na určitý druh trestnej činnosti, čo má nezanedbateľný prínos pri odhaľovaní a objasňovaní trestných činov.

Pri dohľade nad verejným poriadkom v rómskych komunitách a s inými úkonmi súvisiacimi s policajnými špecialistami spolupôsobí aj 7 dobrovoľných strážcov poriadku. V súčasnej dobe sú v rozpracovaní ďalší traja občania. Tieto hliadky sú usmerňované policajnými špecialistami pri výkone ich činnosti.

Za účelom získavania informácií a ich využitia pre zlepšenie výkonu služby a operatívne odstránenie vzniknutých problémov sa konajú pravidelné porady policajných špecialistov s vedením krajského riaditeľstva. Sú prizývaní aj hostia z rôznych rezortov zaoberajúci sa rómskou problematikou, ktorí taktiež tento projekt vnímajú a hodnotia veľmi pozitívne. Na poradách sa dokladuje a vyhodnocuje činnosť v teréne a prijímajú sa opatrenia na ďalšiu realizáciu projektu. Hodnotiacia porada sa konala 28.12.2005 aj za účasti zástupcu riaditeľa odboru poriadkovej polície Prezídia PZ plk. JUDr. Ota Konráda.

Prínos komunitám

Pilotný projekt priniesol množstvo kladov aj pre obyvateľov komunit. Občania sa vedia v prípade potreby obrátiť na „svojho“ policajta so žiadosťou o pomoc. Od obyvateľov komunit boli policajti získané poznatky,

ktoré viedli k objasneniu konkrétnych trestných činov. Policajní špecialisti s ohľadom na svoj vzťah ku komunite vykonávajú alebo sa zúčastňujú služobných zákrokov v osade alebo komunite a dohliadajú aby bola zabezpečená čo najvyššia miera zákonnosti. V spolupráci s miestnou samosprávou sa zúčastňujú na tvorbe a uskutočňovaní projektov napr. v rámci verejno-prospešných prác. Skutočnosť, že policajní špecialisti slúžia väčšinu času v komunite im dáva presný obraz o jej členoch a naskytá sa možnosť zapojiť členov komunity do boja proti trestnej činnosti.

Najväčším pozitívom tohto pilotného projektu je jeho samotné zavedenie do praxe, nakoľko sa darí odstraňovať bariéry nedôvery medzi Policajným zborom a občanmi rómskeho pôvodu. Znižuje sa zaujatost príslušníkov PZ voči Rómom a zvyšuje sa asertívne správanie policajtov v styku s rómskou komunitou.

Na základe vyššie uvedených skutočností je celkom zrejme, že pilotná prevádzka projektu policajných špecialistov pre prácu s komunitami priniesla kladu pre obidve zainteresované strany. Preto je samozrejmosťou, že uvedený pilotný projekt bude v našom kraji pokračovať už ako „Projekt policajných špecialistov pre prácu s komunitami“, aj v nasledujúcom období.

*mjr. Mgr. Magdaléna Fečová,
hovorkyňa KR PZ*

K problematike extrémizmu

Problematika extrémizmu rezonuje v našej spoločnosti čoraz viac. Na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru v Trnave sme sa jej venovali aj 4. novembra. Usporiadali sme školenie pre policajtov základných útvarov a riaditeľov obvodných oddelení. Členovia občianskeho združenia Ľudia proti rasizmu nám poskytli výklad o prejavoch extrémistických skupín. Informovali nás o symbolike slov a čísel, ktorá je pre ich členov charakteristická. Tá sa prenáša do spôsobov obliekania a nezriedka ju objavíme aj ako tetovanie na častiach tela. Na školení sme rozobrali aj sociálnu stránku a dôvody vedúce mládež na vstup do extrémistických skupín. Čo

sú to za ľudia, ktorí sa potrebujú združovať v takýchto hnu-tiach? V prvom rade sú pre-svedčení o správnosti svojej ideológie. Častokrát pochádzajú z nižších sociálnych vrstiev a rozvrátených rodín. Tým, že vstúpia do skupiny, dokazujú si svoju silu a mužnosť.

Z hľadiska trestného konania sme sa venovali ustanoveniam trestného zákona, ktoré pojednávajú o extrémizme a rasovej motivácii trestných činov.

Školenia sa zúčastnili aj zahraniční hostia, ktorí v tom čase boli na našom krajskom riaditeľstve na návšteve. Počas služby v mierových misiách v Bosne prišli na krátku

profesionálnu návštevu. Spoločne s Mgr. Rastislavom Cajom (poriadková polícia Trnava), ktorý v Bosne pôsobí ako programový manažér, sa školenia zúčastnili aj jeho bosnianski kolegovia Uwe Mangang (policajný šéf Nemecko) a Andres Kutser (Policajná akadémia Estónsko). Uwe Mangang na školení vystúpil s príspevkom, v ktorom okrem zdôraznil, že problematiku extrémizmu netreba podceňovať. Uvedol, že aj v Nemecku je takýmto prejavom venovaná značná pozornosť, najmä so zreteľom na historickú minulosť a pôvod fašizmu.

Martina Kredatusová,

Prvá streda

Občania môžu opäť navštíviť svojho policajného riaditeľa na každom krajskom a okresnom policajnom riaditeľstve.

Prvá streda je určená pre občanov na prehlbovanie vzájomnej dôvery s políciou. Občania prostredníctvom stretnutí s policajnými riaditeľmi môžu upozorňovať na podozrenia z páchania kriminality vo svojom okolí. Na policajných riaditeľstev sa občania obracajú v prípadoch

nespokojnosti na dopravných cestách, oznamujú policajným riaditeľom výskyt podozrivých osôb, sa informujú u nich aj na stav vyšetrovania prípadov, ktoré sa ich dotýkajú.

Prvá streda je tiež priestor na prejavenie nespokojnosti a odovzdanie námietok na zlepšenie práce polície. Polícia privíta každý návrh na zlepšenie bezpečnostnej situácie v danej lokalite.

V minulom roku využilo túto možnosť 751 občanov. Pri-

merne navštívilo policajného riaditeľa za mesiac 63 občanov.

Najnižšia návštevnosť v roku 2005 bola v auguste a januári, kedy navštívilo policajných riaditeľov 38 a 48 občanov.

Najvyššia návštevnosť bola naopak v mesiacoch máj a október, kedy navštívilo policajných riaditeľov zhodne 78 občanov.

Marek Mišečka

KO Kancelárie ministra vnútra SR

PREHLAD interných predpisov vydaných do konca roka 2005

Rozkazy ministra vnútra SR

27. Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky o vykonaní inventarizácie majetku a záväzkov v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách Ministerstva vnútra Slovenskej republiky k 31.decembru 2005

31. Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým sa mení rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č.24/2004 o zriadení riadiaceho výboru a realizačného tímu pre komplexné zabezpečenie systému ochrany štátnej hranice Slovenskej republiky s Ukrajinou

33. Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým sa mení rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č.21/2004 o zriadení pracovnej skupiny na vypracovanie Projektu policajných špecialistov pre prácu s rómskymi komunitami v znení neskorších predpisov

35. č.29 Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky o zriadení komisie na výber zástupcu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na Stálom zastúpení Slovenskej republiky pri Európskej únii

37. Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky o zriadení pracovnej skupiny na spracovanie nariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o príprave, realizácii a monitorovaní programov zahraničnej pomoci

40. Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky o určení veliteľa objektu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na Pribinovej ul.č.2 v Bratislave a jeho zástupcov

41. Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky o služobnej príprave príslušníkov Policajného zboru na rok 2006

45. Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky o zriadení komisií na zabezpečenie plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona č.473/2005 Z. z. o súkromnej bezpečnosti

46. Rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky o vydaní Plánu hlavných úloh Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na rok 2006

Recenzia Vyšetrovanie domáceho násillia páchaného na ženách

Bango, D. – Viktoriová, J. – Vajzer,

L., Bratislava, Akadémia PZ 2005, strán 77

Skúsený kolektív autorov v zložení doc. JUDr. Dezider Bango, CSc., doc. Dr. Mgr. Jana Viktoriová a JUDr. Ladislav Vajzer sa spracovaním publikácie „Vyšetrovanie domáceho násillia páchaného na ženách“ rozhodli prispieť ku skvalitneniu a zefektívneniu procesu odhaľovania a vyšetrovania trestných činov súvisiacich s domácim násillím páchaným na ženách, pretože tieto výrazným spôsobom zasahujú do oblastí chránených spoločenských záujmov na úseku rodiny a ľudskej dôstojnosti.

V priebehu posledných rokov sa problematika domáceho násillia stala predmetom zvýšeného záujmu médií a verejnosti. Výsledky výskumov a dokumentovanie tohto javu v rôznych spoločenských prostrediach na celom svete ukázali, že domov a rodina nie sú vždy iba útočiskom, a že k porušeniu ľudských práv nedochádza iba mimo rodiny, ale často priamo v jej strede. Vzhľadom k závažným spoločenským dôsledkom, ktoré táto trestná činnosť zanecháva na ženách a následne aj ich deťoch je nevyhnutné sa tomuto problému systematicky venovať.

Autorský kolektív si nekládol za cieľ vyčerpávajúco rozpracovať vyšetrovanie domáceho násillia páchaného na ženách, čo nie je ani reálne možné, vzhľadom na rôznorodosť a neraz aj skrytosť tohto fenoménu. Náročnosť danej témy a jej spoločenská aktuálnosť sa stali výzvov pre autorský kolektív prispieť svojim dielom k zdokonaleniu vyšetrovania trestných činov spojených s domácim násillím páchaným na ženách.

V publikácii je venovaná pozornosť všeobecnej charakteristike a právnej klasifikácii trestnej činnosti spojenej s domácim násillím páchaným na ženách ako predpokladu uplatňovania taktických postupov a vykonávania vyšetrovacích úkonov pri jej vyšetrovaní. Osobitná pozornosť je venovaná aj významu poznania príčin a podmienok vzniku domáceho násillia, rozborom jeho foriem a spôsobom páchania a utajovania trestných činov spojených s domácim násillím páchaným na ženách. S ohľadom na značnú publicitu, aká je prikladaná uvedenej problematike zo strany tretieho sektora, ako aj občianskej verejnosti je upriamená zvýšená pozornosť aj otázke súčinnosti a spolupráce orgánov činných v trestnom konaní so záujmovými združeniami a mimovládnyimi organizáciami zaoberajúcimi sa tematikou násillia páchaného na ženách.

Publikácia „Vyšetrovanie domáceho násillia páchaného na ženách“ je určená študentom špecializácie vyšetrovanie vo všetkých formách štúdia, možno ju odporučiť aj orgánom činným v trestnom konaní a všetkým tým, ktorí sa o túto problematiku zaujímajú.

Publikácia predpokladá, že jej čitatelia budú s ňou pracovať tvorivým spôsobom, so záujmom o praktickú stránku vyšetrovania domáceho násillia páchaného na ženách. Zmyslom metodiky je orientovať záujemcov na najtypickejšie a najčastejšie využívané a vykonávané procesné úkony a opatrenia v praxi. Ich zákonné vykonávanie predpokladá príslušnú teoretickú prípravu a znalosti spojené s poznáním praxe.

Rýchle a kvalitné vyšetrovanie trestných činov súvisiacich s násillím páchaným na ženách, ako aj predchádzanie uvedenej trestnej činnosti musí byť prioritou vo vyspelej demokratickej spoločnosti 21. storočia.

JUDr. Jaroslav Pažitka, PhD.
Akadémia PZ v Bratislave

